

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny TEST DIAGNOSTYCZNY
<i>Przedmiot:</i>	Historia sztuki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHSP-R0-100, MHSP-R0-200
<i>Termin egzaminu:</i>	17 grudnia 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	18 grudnia 2024 r.

Ogólne zasady oceniania arkuszy egzaminacyjnych z historii sztuki

1. Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
2. Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o zasadniczych brakach w rozumieniu omawianego zagadnienia, zawierają poważne błędy rzeczowe lub zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 punktów.
3. Rozwiązanie zadania na podstawie błędnego merytorycznie założenia uznaje się w całości za niepoprawne.
4. Przykładowe rozwiązania zadań otwartych nie są ścisłym wzorcem oczekiwanych sformułowań. Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–2)

Wymagania określone w podstawie programowej ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.1) Zdający wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: b) starożytności (kultur: Mezopotamii, Egiptu, Grecji [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech nazw.

1 pkt – poprawne podanie dwóch nazw.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Oznaczenie literowe dzieła	Nazwa starożytnego kręgu kulturowego
A	Mezopotamia / Asyria
B	kultura mykeńska / kultura egejska
C	Egipt

Zadanie 1.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki; łączy je z właściwą epoką, stylem lub kierunkiem w sztuce.

Zasady oceniania:

1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C

2. A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	II.1) Zdający charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Freski pompejańskie zaliczamy do malarstwa iluzjonistycznego, ponieważ występują:

- malowane elementy architektoniczne, dające złudzenie przedłużenia pomieszczeń
- modelunek światłocieniowy
- perspektywa intuicyjna (linearna / geometryczna)
- malarstwo imitujące drogie materiały budowlane (odzwierciedlenie struktur materiałów, np. marmuru)
- stosowanie kompozycji wieloplanowej
- imitowanie prześwitów okiennych, spoza których widoczne są elementy architektury i pejzażu.

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.1) Zdający rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki [...]. II.8) Zdający wskazuje różne funkcje dzieł sztuki, takie jak: sakralna [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy miasta i określenie funkcji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Miasto: Piza

Funkcja: miejsce chrztu / baptysterium

Zadanie 3.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznavanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wskazanie dwóch stylów i podanie po jednej cesze każdego z nich.

1 pkt – poprawne rozpoznanie jednego stylu i podanie jednej jego cechy ALBO poprawne podanie nazw dwóch stylów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa stylu 1.: romanizm

Przykładowe cechy: arkady z łukiem pełnym w pierwszej kondygnacji / marmurowa okładzina w formie pasów /okna zwieńczone łukiem półkolistym

Nazwa stylu 2.: gotyk

Przykładowe cechy: wimpergi nad arkadami / pinakle (sterczyny) / maswerkowa dekoracja w wimpergach

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.1) Zdający wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: c) średniowiecza (sztuki [...] gotyckiej [...]), d) sztuki nowożytnej (renesans, [...] barok [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne ustalenie chronologii.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Numer	Oznaczenie literowe dzieła
1.	C
2.	B
3.	A

Zadanie 4.2. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	I.7) Zdający porównuje style i kierunki oraz ich wzajemne oddziaływania [...]. II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: b) rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem.

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawna analiza wybranego nagrobka uwzględniająca usytuowanie nagrobka, kompozycję i sposób przedstawienia postaci.
- 2 pkt – poprawna analiza wybranego nagrobka uwzględniająca usytuowanie nagrobka i kompozycję
ALBO poprawna analiza wybranego nagrobka uwzględniająca usytuowanie nagrobka i sposób przedstawienia postaci
ALBO poprawna analiza wybranego nagrobka uwzględniająca kompozycję i sposób przedstawienia postaci.
- 1 pkt – poprawna analiza wybranego nagrobka uwzględniająca usytuowanie nagrobka ALBO kompozycję ALBO sposób przedstawienia postaci.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Dzieło A.:

Jest to nagrobek przyścienny. W jego kompozycji artysta wykorzystał drzwi. Kompozycja jest piramidalna / dynamiczna / wielopostaciowa.

Zmarły przedstawiony został na wysokim cokole w pozycji klęczącej, w sposób realistyczny.

Dzieło B:

Jest to nagrobek przyścienny, postać zmarłego umiejscowiona jest w niszy. Kompozycja jest harmonijna i dążąca do symetrii. Postać zmarłego ukazana została w pozie sansovinowskiej. Zmarły ukazany w sposób idealizowany w „półśnie”. Król ubrany jest w zbroję.

Dzieło C:

Jest to nagrobek wolnostojący z baldachimem / nagrobek tumbowy. Kompozycja jest statyczna. Baldachim tworzą rytmicznie przecinające się łuki w typie ośli grzbiet.

Zmarły ukazany w pozycji leżącej na tumbie. Postać zmarłego ukazana podczas agonii. Król ubrany jest w szaty koronacyjne.

Uwaga: Zdający ma za zadanie opisać tylko jedno z dzieł.

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.13) Zdający rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne.
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne podanie tytułu oraz źródła literackiego.
- 0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

RozwiązanieTytuł: *Mars i Wenus*

Źródło literackie: mitologia rzymska / mitologia grecka

Zadanie 5.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie i grafice: kompozycji [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wymienienie trzech cech kompozycji.

1 pkt – poprawne wymienienie dwóch cech kompozycji.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- kompozycja statyczna
- kompozycja horyzontalna
- dążąca do symetrii
- kompozycja zamknięta
- kompozycja wielopostaciowa w plenerze

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie autora i tytułu dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor: Parmigianino / Girolamo Mazzola

Tytuł: *Madonna z długą szyją*

Zadanie 6.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie stylu oraz podanie dwóch cech dzieła.

1 pkt – poprawne określenie stylu oraz podanie jednej cechy dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl: manieryzm

Cechy:

- wyszukane formy (nienaturalnie wygięte ciało Madonny)
- wydłużone proporcje postaci
- wyrafinowane gesty postaci
- asymetryczna kompozycja
- skomplikowana kompozycja
- postacie na pierwszym planie wypełniają prawie cały kadr (efekt horror vacui)
- atektonika kompozycji
- dynamika kompozycji

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy oraz nazwiska architekta.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa: Pałac w Wersalu

Architekt: Louis Le Vau / André Le Nôtre / Charles Le Brun/ Jules Hardouin-Mansard

Zadanie 7.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	II.1) Zdający charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie dwóch cech.

1 pkt – poprawne podanie jednej cechy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- wznoszenie budowli pałacowych w typie entre cour et jardin (między dziedzińcem a ogrodem)
- rozległy ogród za pałacem z roślinnością układającą się w geometryczne wzory / stosowanie typu ogrodu francuskiego
- stosowanie porte-fenêtre
- osiowość założenia
- częste występowanie ryzalitów
- rozbudowane skrzydła boczne
- horyzontalny charakter bryły
- obecność lukarn
- występowanie dachów mansardowych

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...]. III.3) Zdający sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie autora i wieku powstania dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Autor: David / Jacques-Louis David

Wiek: XVIII

Zadanie 8.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie i grafice: [...] koloru [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kolorystyki dzieła.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kolorystyki dzieła.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- przygaszone / stonowane barwy
- kontrasty walorowe np. między ciemnym brązem a jasną karnacją ciała
- kontrast temperaturowy pomiędzy zieloną materią a brązowo-żółtym postumentem
- dominuje odcień szaro-brązowego tła
- przewaga barw ziemi
- szeroka gama barw

Zadanie 8.3. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: c) malarstwie i grafice: [...] kształtowania formy przez światło [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech kształtowania formy przez światło.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech kształtowania formy przez światło.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- światło rozproszone
- światło jest delikatne / nastrojowe – buduje napięcie na obrazie
- źródło światła poza obrazem
- światło pada z lewej strony (drugie źródło światła z prawego górnego rogu)
- najmocniej oświetlona jest postać Marata
- kontrast pomiędzy jasnym ciałem a ciemnym tłem
- nieokreślone źródło światła (światło padające z górnego rogu może ewokować nieśmiertelność)
- miękki modelunek światłocieniowy

Zadanie 8.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.2) Zdający rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki (w tym historyczne, religijne, filozoficzne).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rewolucja francuska / zabójstwo Marata

Zadanie 9. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.1) Zdający poprawnie stosuje terminy związane z opisem formy i struktury dzieła architektonicznego, w tym określenia dotyczące typów i elementów planów budowli, elementów konstrukcyjnych i dekoracyjnych (dekoracji fasady i wnętrza) oraz układu przestrzennego.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie tekstu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. romańskiej

2. biforia / triforia / biforia i triforia

Zadanie 10. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie nazwisk dwóch artystów

1 pkt – poprawne podanie nazwiska jednego artysty.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- A. Auguste Renoir / Renoir
B. Paul Cézanne / Cézanne

Zadanie 11. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	II.12) Zdający wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem [...].

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne określenie stylu oraz podanie dwóch cech dzieła.
1 pkt – poprawne określenie stylu oraz podanie jednej cechy dzieła.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Odpowiedzi:

Styl: secesja / Art Nouveau / styl fin de siècle / styl la belle époque

Cechy:

- czerpanie inspiracji z natury
- asymetria
- miękkość i opływowość kształtów
- płynne linie
- dynamizm
- wykorzystywanie sylwetek pięknych kobiet z długimi, wijącymi się włosami
- idealizacja ciała kobiecego
- wykorzystywanie efektownych materiałów.

Zadanie 12.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	III.2) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Stanisław Witkiewicz

Zadanie 12.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.2) Zdający rozumie konteksty kulturowe i uwarunkowania przemian w dziejach sztuki (w tym historyczne, religijne, filozoficzne); I.4) Zdający charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech cech stylu.

1 pkt – poprawne podanie dwóch cech stylu.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- inspiracja architekturą góralskich chat z regionu Podhala
- wykorzystywanie drewna jako materiału podstawowego z podmurówkami kamiennymi
- strome dachy
- dachy pokryte gontem
- bogata ornamentyka snycerska, zaczerpnięta z repertuaru architektury regionalnej, stosowana m.in. w elewacjach budynków, na balustradach, w obramieniach okien.
- liczne tarasy i balkony

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania.	IV.3) Zdający rozpoznaje i nazywa takie formy wypowiedzi artystycznej jak: [...] ambalaż [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 14. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce.	I.4) Zdający charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

1 pkt – poprawne zaznaczenie jednej odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F

2. P

3. P

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	I.8) Zdający analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je [...]. II.3) Zdający umiejscawia dzieła w czasie [...] i w przestrzeni geograficznej.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Modernizm

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	I.8) Zdający analizuje teksty pisarzy, filozofów, krytyków sztuki i artystów, interpretuje je i wskazuje wpływ tych wypowiedzi na charakter stylów, epok i tendencji w sztuce oraz na kształt dzieła. II.11) Zdający dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych w: a) architekturze: [...] układu przestrzennego, opisu fasady i elewacji [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie wraz z uzasadnieniem.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Rozstrzygnięcie: A

Uzasadnienie: budynek wielorodzinny / proste geometryczne formy / maksymalne wykorzystanie przestrzeni – część użytkowa na dachu, balkony w mieszkaniach / funkcjonalizm / normalizacja – mieszkania wyglądają podobnie / pasowe okna / brak dekoracji.

Zadanie 16. (0–20)**Temat 1.**

Władysław Tomkiewicz określił sztukę baroku mianem piękna wielorakiego. Wykaż różnorodność sakralnej architektury barokowej, odwołując się do trzech dzieł powstałych w różnych krajach.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych.	III.8) Zdający formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.

Temat 2.

Rozważ, na czym polegały różnice w podejmowanej tematyce i formie dzieł wśród przedstawicieli sztuki romantyzmu, realizmu i akademizmu. W swojej pracy odwołaj się do twórczości malarskiej trzech różnych artystów.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych.	II.16) Zdający zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne [...].

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (maksymalnie 1 punkt)

- W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty spełniający warunki polecenia. - ORAZ - Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.	1 pkt
- Wypracowanie nie spełnia któregośkolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. - ALBO - Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach.	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artysty oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego i jest zgodne z tematem pracy.

2. Treść (maksymalnie 12 punktów)

Opracowanie tematu. Funkcjonalność wykorzystania przykładów wskazanych w poleceniu	Opis i analiza przykładów; erudycyjność wypowiedzi	Liczba punktów
Pełne opracowanie tematu. Trzy przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	13 pkt
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza trzech przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	12 pkt
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza trzeciego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	11 pkt
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	10 pkt
	• Zadowalający opis i analiza trzech przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	9 pkt
Częściowe opracowanie tematu. Dwa przykłady dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych / twórczości artystów wykorzystane	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	8 pkt
	• Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza dwóch przykładów, omówionych ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	7 pkt

w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów ORAZ zadowalające omówienie drugiego przykładu. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	6 pkt
	• Zadowalający opis i analiza dwóch przykładów. • Mogą pojawić się drobne błędy rzeczowe.	5 pkt
Niepełne opracowanie tematu. Jeden przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej / twórczości artystów zrealizowany w pełni funkcjonalnie.	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Brak błędów rzeczowych.	4 pkt
	• Wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza jednego przykładu, omówionego ze znajomością kontekstów. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	3 pkt
	• Zadowalający opis i analiza jednego przykładu. • Brak błędów rzeczowych.	2 pkt
	• Zadowalający opis i analiza jednego przykładu. • Pojawiają się drobne błędy rzeczowe.	1 pkt
Żaden przykład nie został wykorzystany przynajmniej częściowo funkcjonalnie albo nie podjęto żadnych prób formułowania wypowiedzi.		0 pkt

Uwaga: jeżeli ostateczna liczba punktów przyznana w kryterium *Treść*, wynosi 0 pkt, wówczas w pozostałych kryteriach (*Terminologia* oraz *Kompozycja i struktura wypowiedzi*) przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – *Treść*)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: odwołanie się do trzech przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem. Zdający wykazał się wiedzą o epokach i kontekstach,
 - częściowe opracowanie tematu: odwołanie się do dwóch przykładów dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Poprawne spojrzenie na problem,
 - niepełne opracowanie tematu: odwołanie się do jednego przykładu dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty. Oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Poprzez wykorzystanie przykładu rozumie się wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów do zobrazowania przedstawionego tematu.
- Zdający powinien funkcjonalnie wykorzystać w wypracowaniu znajomość trzech dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów. Funkcjonalne wykorzystanie znajomości dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów oznacza przywołanie w wypracowaniu:

- a) opisu i analizy dzieł sztuki / zjawisk artystycznych / postaw artystycznych / twórczości artystów,
 - b) opis i analiza przykładu ma odnosić się do problemu wskazanego w temacie wypracowania i ma służyć zobrazowaniu tego tematu.
4. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie jest wykorzystany funkcjonalnie, jeżeli zdający wyłącznie opisuje dany przykład, ale nie wyciąga żadnego wniosku ani nie dokonuje żadnej refleksji w związku z przywołanym przykładem. Samo wymienienie dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty nie oznacza funkcjonalnego wykorzystania przykładu.
5. Przykład dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artysty zawierający poważny błąd rzeczowy uznaje się za przykład nieważny. Za poważny błąd rzeczowy uznaje się np. zakwalifikowanie przykładu do błędnej epoki stylu lub kierunku w sztuce, przypisanie konkretnego dzieła sztuki do niewłaściwego autora. Za błędy rzeczowe uznaje się także poważne błędy ortograficzne w zapisie nazwisk i nazw własnych, które uniemożliwiają identyfikację.
6. Opis i analiza dzieła sztuki / zjawiska artystycznego / postawy artystycznej / twórczości artystów:
- a) wnikliwy, w pełni poprawny opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje i nazwiskiem architekta, jeśli jest ono powszechnie znane, lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawia twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. W skład wchodzi opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania. Przywołany przykład osadzony jest, w zależności od tematu, w kontekście historycznym (epoki), estetycznym, artystycznym, społecznym, religijnym, biograficznym lub geograficznym lub innym.
 - b) zadowalający opis i analiza zawierają autora (w przypadku dzieł, których autorstwo jest znane) i tytuł dzieła sztuki, nazwę własną budowli wraz z podaniem miejscowości, w której się ona znajduje lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli lub przedstawiają twórczość artysty z wymienionymi tytułami jego dzieł. Składają się z opisu danego przykładu oraz – w zależności od tematu – analizy cech formalnych i/lub treściowych.
7. Drobne błędy rzeczowe to błędy, które nie uniemożliwiają rozpoznania i zidentyfikowania przykładu przywołanego przez zdającego. Mogą one dotyczyć np. nieznaczących błędów w datowaniu, nieprecyzyjnego opisu czy nieznaczących błędów w tytułach dzieł.

3. Terminologia (maksymalnie 3 punkty)

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Brak błędów terminologicznych.	3 pkt
Zadowalająca terminologia z dziedziny sztuki (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne nieliczne usterki terminologiczne.	2 pkt
Sporadycznie stosowane we właściwym kontekście terminy i pojęcia (w tym nazwy technik, stylów i kierunków artystycznych – innych niż określone w temacie). Dopuszczalne usterki terminologiczne.	1 pkt
Brak terminologii lub stosowanie jej w sposób rzadki i/lub nieadekwatny. Rażąco błędy terminologiczne.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny sztuki dotyczy nazw technik, stylów, kierunków, detali i elementów architektonicznych, fachowych terminów stosowanych w opisie dzieł architektury, malarstwa czy rzeźby.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny sztuki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 2 punkty za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 6 terminami z dziedziny sztuki.
4. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 4 terminami z dziedziny sztuki.

4. Kompozycja i struktura wypowiedzi (maksymalnie 3 punkty)

• Elementy treściowe wypowiedzi są w całości lub w przeważającej części zorganizowane problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ • Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera wnioski, wynikające z toku wypowiedzi. ORAZ • Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	3 pkt
--	--------------

- W pracy podjęta jest próba organizacji elementów treściowych wypowiedzi problemowo. Wypowiedź cechuje logika i adekwatność stylu do formy wypowiedzi. ORAZ - Wstęp jest adekwatny do omawianego tematu, zakończenie zawiera uproszczone wnioski. ORAZ - Struktura prawidłowa zarówno w skali ogólnej (wstęp, część zasadnicza, zakończenie), jak i w zakresie podziału na akapity (logiczne uporządkowanie).	2 pkt
- Elementy treściowe wypowiedzi nie są zorganizowane problemowo. ORAZ - Praca posiada wstęp, a zakończenie zawiera próbę wnioskowania. ALBO - Usterki w podziale tekstu w skali ogólnej albo w zakresie podziału na akapity.	1 pkt
- Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane liniowo (formalnie). ORAZ - Brak właściwej struktury w skali ogólnej ALBO w zakresie podziału na akapity.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 4. – *Kompozycja i struktura wypowiedzi*)

- Elementy treściowe wypowiedzi to – najogólniej rzecz ujmując – „bloki”, na które podzielone jest wypracowanie (wstęp – część zasadnicza (rozwińcie) – zakończenie, ale „część zasadnicza” zazwyczaj jest dzielona na kolejne „bloki”, tj. akapity).
 - Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane problemowo (w toku problemowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania omawia np. jeden aspekt tematu. Czynnikiem organizującym dany „blok” jest problem zawarty w temacie, a nie – dany przykład dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej.
 - Elementy treściowe wypowiedzi zorganizowane problemowo zawierają dobrze sformułowany wstęp i zakończenie z poprawnym wnioskowaniem.
 - Elementy treściowe wypowiedzi są zorganizowane wyłącznie pod względem formalnym (w toku liniowym), jeżeli każdy z „bloków” w części zasadniczej wypracowania dotyczy innego przykładu dzieła sztuki / zjawiska / postawy artystycznej, ale brak odniesienia do problemu w temacie. Tekst jest zorganizowany według opisu i analizy przykładów „jeden po drugim” (np. zmiana kolejności akapitów nie wpływa na strukturę tekstu).
- Zakończenie zawiera wnioski wynikające z tematu wypracowania, z toku rozumowania i przywoływanych argumentów.
- Wstęp powinien być adekwatny do tematu pracy, a nie np. dotyczyć ogólnych uwag o sztuce.
- Ocena podziału wypowiedzi w skali ogólnej wymaga rozważenia proporcji i funkcjonalności zasadniczych „bloków” pracy, tj. wstępu – części zasadniczej – zakończenia. Usterki w podziale wypowiedzi w skali ogólnej mogą wynikać z np. nieproporcjonalnego wstępu, zbyt krótkiego zakończenia lub braku jednego z tych „bloków”.

5. Ocena podziału wypowiedzi na akapity wymaga rozważenia, czy logika wyводу została odzwierciedlona w podziale na graficznie wyodrębnione i funkcjonalne akapity. Usterki w podziale wypowiedzi na akapity mogą wynikać np. z faktu, że w pracy występują wyodrębnione graficznie akapity, które nie stanowią zwartej myślowo całości, albo występują akapity, które powinny zostać podzielone na mniejsze bloki, ponieważ taki akapit zawiera kilka wątków (każdy z takich wątków stanowi sam w sobie zwartą myślowo całość).
6. W ocenie struktury wypowiedzi nie uwzględnia się niezrealizowania przez zdającego któregoś z elementów tematu, np. nieodwołania się w ogóle do jednego z dzieł sztuki / zjawisk / postaw artystycznych wskazanych w temacie jako obowiązkowy.

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Treść*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii sztuki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.